

PFU-SAK NR. 225/14

KLAGER: Kontrollkomiteen i Norges Korforbund v/Harold Jenssen
ADRESSE: Liaveien 330, 9357 Tennevoll
TELEFON/TELEFAX:
PUBLIKASJON: Ballade.no
PUBLISERINGSDATO: 20.01.2014
STOFFOMRÅDE: Kultur
GENRE: Nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 28.07.2014
BEHANDLET I SEKR.: 06.08.2014
FERDIGBEHANDLET: 24.02.2015

BEHANDLINGSTID: 198 dager
KLAGEGRUPPE: Organisasjon
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Ballade.no hadde **mandag 20. januar 2014** en artikkel med tittelen "**Anbefaler ekstern gransking.**"

Ingressen lyder:

"En intern gransking fra Norges Korforbund omtaler ukultur, tilbakeholdt informasjon, trakassering og manglende økonomisk kontroll i forbundets ledelse."

Av brødteksten går det frem at det nylige avgåtte styret i Norges Korforbund har gjennomført en granskning som avdekker alvorlige forhold:

"Blant annet hevdes det at forbundets tidligere styreleder (president), Svend-Ola Hådi, skal ha trakassert styremedlemmer, tillitsvalgte og tilsatte, og at revisorrapporter er blitt unndratt fra styret siden 2009."

Ifølge artikkelen ble rapporten utarbeidet av tre styremedlemmer før et ekstraordinært landsmøte som kom i stand etter krav fra tillitsvalgte i organisasjonen. Artikkelen viser til at rapporten blant annet påpeker økonomiske utfordringer og uklare beslutningslinjer:

"Rapporten hevder at beslutningslinjene 'går utenfor vedtatt organisasjonsstruktur' og nevner særlig 'tidligere styreleders uetiske opptreden og ledelse av styrets arbeid' samt 'kontrollkomiteen/kontrollkomiteens leders uetiske opptreden. De mistenker økonomisk mislighold av forbundets midler."

Artikkelen viser også til at rapporten har revisorrapporter som vedlegg der det blir påpekt alvorlige forhold om forbundets økonomistyring tilbake til år 2009.

Videre refererer artikkelen en del innhold fra den interne rapporten vedrørende styrets beslutninger og tidligere styreleders opptreden der det blant annet fremkommer at styreleder i mange tilfeller skal ha tatt beslutninger på egen hånd.

Ifølge artikkelen problematiserer rapporten også forhold rundt kontrollkomiteen og kontrollkomiteens leder:

"Ifølge rapporten skal kontrollkomiteens leder ha forsøkt å skape splittelse i forbundet i forbindelse med opprydningsprosessen som ble igangsatt fra slutten av september 2013."

Artikkelen refererer videre fra rapporten:

"Medlemmer av kontrollkomiteen har opptrådt i strid med Norges Korforbunds etiske retningslinjer ved å forsøke å få sittende styremedlemmer til å trekke seg fra sitt styreverv..."

Og også:

"Det er også det sittende styrets oppfatning at kontrollkomiteen/kontrollkomiteens leder har forfulgt egne agendaer i sitt arbeid..."

Avslutningsvis kommenterer artikkelen at det ekstraordinære landsmøtet avviste å behandle den interne rapporten, og at det også avviste en rapport utarbeidet av kontrollkomiteen. Landsmøtet valgte heller ikke ny kontrollkomite eller musikkfaglig råd, men gjennomførte valg av styre.

Samme dag, **20. januar 2014**, hadde Ballade.no også en artikkel med tittelen **"Skuffa over Landsmøtet"**.

Ingressen lyder:

"Ekstraordinært Landsmøte i Norges Korforbund vedtok å stryke 'intern granskning' fra sakskartet. -Det er merkelig at landsmøtet ikke vil behandle dette når distriktsleddene sjøl har bedt om en gjennomgang, sier Liv Oda Dale."

Av brødteksten går det frem at Dale inntil det ekstraordinære landsmøtet var president i Korforbundet. Det var hun og to andre styremedlemmer som hadde utarbeidet rapporten, men den var enstemmig vedtatt i styret. Ifølge artikkelen avviste landsmøtet å behandle rapporten fordi den kom for kort tid før møtet. Dette kommenterer Dale slik:

"-Bare ved å lese rapportens første sider og konklusjonen ville delegatene kunne danne seg et klart bilde av situasjonen."

Dale forteller også om forholdene i styret:

"Det var en helt spesiell situasjon i styret. Absurd er ordet. Det går nesten ikke an å forklare dette. Først i den seinere tida har vi i det gamle styret begynt å kunne snakke sammen om dette."

Den alternative rapporten fra Kontrollkomiteen kommenterer Dale slik:

"Den underbygger i grunnen bare den kritikken du kan lese at styret kommer med i vår rapport - om at Kontrollkomiteen henger seg opp i små ting istedenfor det store overblikket i tråd med retningslinjene for Kontrollkomiteen."

I sitt tilsvaer viser ballade.no ogsaa til en tredje artikkel som ble publisert samme dag. I denne artikkelen kommenterer den avgaaete styrelederen og lederen av Kontrollkomiteen rapporten. Begge to gir uttrykk for at de ikke har lest rapporten, men at de tar avstand fra de paastandene de har faatt referert fra rapporten.

KLAGEN:

Klageren er Norges Korforbund ved Kontrollkomiteen (KK) som reagerer pa den journalistiske vinklingen i framstillingen av korforbundet.

Klageren mener at artiklene bærer preg av kampanjejournalistikk og skriver: "**Artiklene bærer preg av a være et partsinnlegg for det som etter ekstraordinært landsmøte av noen ble benevnt som den 'tapende' part.**" Klageren stiller kritiske spørsmål og mener artiklene kun er en sammenhengende fortelling basert pa den interne rapporten.

Ifølge klageren ble kontrollkomiteens leder kontaktet to timer etter landsmøtet for a gi en kommentar, men uten at han hadde lest rapporten. Klageren papeker at komiteen ikke ble kontaktet for a kommentere det som fremkom i artikkelen der Dale uttalte seg.

Videre skriver klageren at Ballade ble bedt om a referere fra rapporten som komiteen hadde utarbeidet, men at dette ble avvist med mindre kontrollkomiteens leder kunne verifisere innholdet. Klageren konstaterer imidlertid at revisorrapportene er gjengitt uten at revisor er intervjuet.

Avslutningsvis skriver klageren: "**KK mener at artiklene ikke bør benevnes som journalistisk haendverk, men mer som et arbeid med avskrifter. At Ballade omtaler KK og KKs arbeid uten at KK gis høve til samtidig imøtegaelse, er spesielt klanderverdig.**"

TILSVARSRUNDEN:

Ballade.no avviser klagen og presiserer innledningsvis at avisen ikke har noen agenda i saken. Deretter viser avisen til en tredje artikkel der klager får komme med sine kommentarer. Avisen skriver: "**Alle tre saker har stått sammen, med god synlighet pa vår forside, og det er tydelig lenket mellom dem.**"

Avisen presiserer at den interne rapporten var blitt styrebehandlet og at avisen mente innholdet var interessant for a gi innsikt i styrets forklaring pa den uroen som har vært i forbundet. Avisen mener formidlingen av dette er gjort pa en hensiktsmessig maate: "**Ved formidlingen av innholdet ble det lagt vekt pa a gjengi dette nøkternt, med gjentatte understreknings av at innholdet står for rapportskrivernes regning.**" Avisen er ogsaa uenig i at framstillingen er ukritisk og mener det er stilt spørsmål i den andre artikkelen om styrets valg.

Når det gjelder retten til samtidig imøtegaelse, viser avisen til at klager ble kontaktet for en kommentar og at klager ønsket a gjøre dette skriftlig, noe avisen aksepterte: "**Materialet ble holdt i 24 timer i pavente av hans kommentar og redaktør var i kontakt med klager for a purre pa denne. Kommentaren ble gjengitt i sin helhet, og publisert samtidig med vår første sak.**"

Avisen skriver også at innholdet i den andre påklagede artikkelen i hovedsak er likt med den første og at de fleste punkter som angår Kontrollkomiteen derfor allerede er kommentert. De øvrige punktene er ifølge avisen knyttet til komiteens rapport. Avisen åpner for at den kan ha misforstått klageren på ett punkt: **"Klager ønsket ikke å gi oss tilgang til dette dokumentet. I denne dialogen oppfattet vi også at han mente at kommentarene som var gitt så langt i saken var tilstrekkelig."**

Videre kommenterer avisen at den ikke hadde tilgang til kontrollkomiteens rapport før noen dager etter at artiklene ble publisert: **"Etter Ballades vurdering bidrar det ikke til å oppklare opplysningene som så langt har kommet frem i saken."** Av ulike årsaker ønsket avisen en bekreftelse på at dokumentet var ekte, noe klager ifølge avisen ikke ønsket å bidra til. Avisen oppsummerer med at den mener de presseetiske normene er fulgt.

Klageren opprettholder sin klage, og spekulerer innledningsvis på grunnen til det de opplever som svært negativ omtale av korforbundet i Ballade. Videre gjentar klageren at avisen burde stilt flere kritiske spørsmål og ikke kun referert fra rapporten, særlig uten at det ble gitt mulighet til samtidig imøtegåelse: "En slik ukritisk gjengivelse uten kommentar fra den/de som ble rammet, må helt klart betegnes som et presseetisk overtramp."

Klageren mener det ikke er gitt anledning til samtidig imøtegåelse og peker på flere forhold en slik kommentar kunne bidratt til å oppklare. Klageren avviser også at tilsvaret til den ene saken også kan gjelde for andre saker: **"Man kan ikke bruke ett tilsvare og gjøre det gjeldende for andre artikler som omtaler helt konkret personangrep mot meg som leder av KK..."**

Klageren viser også til at kontrollkomiteen har signert en taushetserklæring og at dette var årsaken til at komiteens leder ikke ønsket å utlevere rapporten.

Ballade.no gjentar i sitt siste tilsvare at klager ble gitt anledning til samtidig imøtegåelse før publiseringen av den første artikkelen og at avisens oppfatning er at dette tilsvaret også ble ansett som dekkende ved publiseringen av artikkel nr. 2.

Pressens Faglige Utvalg behandlet 28.10.2014 ovennevnte klage og fattet slikt vedtak:

Klagen gjelder to artikler i Ballade.no om uro i Norges Korforbund etter at en intern granskingsrapport har rettet beskyldninger mot ulike instanser i forbundet om økonomiske misligheter, uklare beslutningslinjer og organisatorisk rot. Rapporten er forfattet av tre representanter fra det styret som nylig ble kastet av et ekstraordinært landsmøte, og den ene av disse kommenterer situasjonen som har oppstått.

Klager er Kontrollkomiteen i Norges Korforbund ved komiteens leder. Komiteen mener at artiklene gir et ensidig og feil inntrykk av organisasjonen og situasjonen som har oppstått. Komiteen mener den burde vært kontaktet for å gi informasjon som ville balansert fremstillingen og reagerer på at den ikke har fått imøtegå påstandene samtidig.

Ballade.no avviser klagen og mener imøtegåelsesretten er ivaretatt ved at lederen av kontrollkomiteen fikk anledning til å kommentere påstandene i rapporten. Denne

kommentaren mener avisen er dekkende for begge de påklagede artiklene.

Pressens Faglige Utvalg konstaterer at det ikke er uenighet mellom parten om at det kan være naturlig for pressen å følge en stor organisasjon som Norges Korforbund nøye, men at det er uenighet om hvorvidt artiklene gir et korrekt bilde av de faktiske forhold på publiseringstidspunktet. Deler av klagen dreier seg etter utvalgets mening om at klager ikke liker Ballades journalistikk om korforbundet. Utvalget mener Ballade ikke kan kritiseres generelt på dette grunnlaget.

I Vær Varsom-plakatens punkt 4.14 gis den som utsettes for sterke beskyldninger av faktisk art en rett til å få imøtegå disse i samme artikkel, altså samtidig. Klagers anførsel er at dette ikke skjedde fullt ut. Utvalget konstaterer at klageren er viet en betydelig del av den første påklagede artikkelen, der det fremkommer til dels alvorlige påstander om klagerens utøvelse av sine oppgaver. Utvalget konstaterer at klageren er gitt anledning til å gi en kommentar til innholdet i rapporten, og at redaksjonen har lenket til denne kommentaren.

I den andre påklagede artikkelen fremkommer det, etter utvalgets mening, ikke beskyldninger av en slik art som utløser retten til samtidig imøtegåelse.

Ballade.no har ikke brutt god presseskikk.

Klager anmodet 05.11.2014 om ny behandling av saken. Klager viser til «saksbehandlingsfeil, og misvisende og manglende informasjon til PFU fra PFU-sekretariatets saksbehandler». Anmodningen er begrunnet i en omfattende redegjørelse som følger vedlagt. I det innledende kapitlet, med tittelen «Grunnlaget for anmodning om ny behandling av PFU-sak 225/14» og som må oppfattes som et sammendrag, heter det:

«Ballade.no ble klaget inn fordi jeg ikke fikk mulighet til samtidig imøtegåelse av de mange grove, faktiske beskyldningene i artikkelen «Anbefaler ekstern granskning». Det er flere grunner til anmodningen om ny behandling. For det første ble det begått saksbehandlingsfeil, og for det andre fikk beviselig PFU gale opplysninger av saksbehandler Kjell Nyhuus.»

Klager viser til at artikkelen «Utfordret grasrota», som inneholdt «klagerens generelle kommentarer til innhold i en rapport jeg ikke fikk vite hva Ballade.no skulle referere fra», ikke var lagt ved sakspapirene. Behandlingen av saken ble streamet på Journalisten.no. Det vises til at ett av utvalgets medlemmer delte denne artikkelen ut under møtet, men at utvalget ikke hadde anledning til å vurdere denne artikkelen. Klageren mener behandlingen burde vært utsatt. I stedet medførte presentasjonen av denne artikkelen at Ballade.no ikke ble felt, uten at utvalget tok stilling til om klagerens kommentarer tilfredsstilte kravet til samtidig imøtegåelse.

Klager mener videre, og bruker betydelig plass på dette i sin anmodning om ny behandling, at en lenke ikke kan tilfredsstillte kravet i plakaten punkt 4.14 om samtidig imøtegåelse.

Sekretariat besluttet, med bakgrunn i klagerens anmodning, å legge fram anmodningen for utvalget med forslag om at saken tas opp til ny behandling, noe utvalget sluttet seg til i

møtet 25.11.2014. Sekretariatets innstilling er vedlagt. Det ble samtidig avklart at klagerens omfattende anmodning om ny behandling måtte forelegges Ballade for eventuell kommentar.

Ballade forstår klageren anmodning slik at den reiser to spørsmål:

A) hvorvidt klager har fått tilstrekkelig anledning til samtidig tilsvare (imøtegåelse; sekr. anm.) ved publisering av saken «Anbefaler ekstern gransking».

B) hvordan et slikt tilsvare (imøtegåelse) skal presenteres i nettmedier. Ballade mener det siste spørsmålet har prinsipiell betydning. Det anføres at den aktuelle lenken er tydelig markert og plassert høyt oppe i teksten med den hensikt å synliggjøre klagerens kommentarer.

Med hensyn til punkt A over, om imøtegåelsens faktiske innhold, så mener Ballade å ha fulgt god presseskikk. Det vises til at redaksjonen søndag 19. januar kl. 18.30 sendte en e-post til klageren med følgende innhold:

«Ballade har mottatt en granskingsrapport som er lagt frem på korforbundets ekstraordinære landsmøte i dag. Rapporten inneholder til dels alvorlige anklager omkring din forvaltning av rollen som leder av kontrollkomiteen. Vi arbeider nå med en sak som oppsummerer hovedtrekkene i rapporten, og vi ønsker å høre med deg som du er kjent med innholdet i denne, og om du vil kommentere påstandene som kommer frem.

Vi ønsker å vise deg innholdet vi har tenkt å publisere (det blir sendt deg i løpet av kvelden). Journalist Sidsel Skotland, tar kontakt med deg ca kl 11.00 i morgen.»

Med dette mener vi å ha klargjort at vi kommer til å publisere en del av anklagene i rapporten.

Mandag 20. januar kl. 00.11 (altså like over midnatt) sendte så redaksjonen, ved ansvarlig redaktør, en lengre e-post med slik innledning:

«Hei igjen. Her der de punktene jeg oppfatter som mest sentrale i rapporten. Dette til orientering. Vi har forstått at landsmøtet ikke behandlet denne rapporten og at det finnes andre rapporter som også er lagt frem for styret. Vi vurderer dette på nytt i morgen formiddag ut fra det informasjonsbildet vi har da. Vi ber deg om å være tilgjengelig dersom du ønsker å kommentere det vi eventuelt går ut med.»

Deretter følger en rekke opplysninger fra rapporten. (E-posten vedlagt.)

Ifølge Ballade var det deretter muntlig kontakt mellom redaksjonen og klageren. Fra redaksjonens side var hensikten med den muntlige kontakten å gå gjennom anklagene, punkt for punkt. Men klager ga da uttrykk for at han ikke ville intervjues, men at han ville avgi en skriftlig kommentar, noe som ble akseptert.

Deretter er det ifølge Ballade nok en muntlig kontakt der det ble avtalt svarfrist. Ballade anfører: «Undertegnede (ansv. red.) opplever i denne samtalen å ha gjort klager kjent med at Ballade vil gjengi informasjon fra rapporten vi har referert til i e-posten til ham dagen før (ved midnatt; sekr. anm.). Undertegnede oppfatter at klager oppfatter det skriftlige svaret han vil levere, som dekkende for hans tilsvare.»

Samme dag kl. 19.55 svarte klageren: «*Jobber med saken. Tror du kan ha den i hende ved 20.30-tiden*»

Ballades redaktør svarte umiddelbart: «*Fint. Ida*»

Klageren sendte så sitt tilsvare kl. 20.28 med meldingen «*Hei! Tiden holdt. Møh Harold.*»

Tilsvaret ble publisert samme kveld under tittelen «*Utfordret grasrota*» sammen med kommentarer fra tidligere styreleder, og det ble lenket til denne fra artikkelen «*Anbefaler ekstern granskning*».

Det anføres fra Ballades side at innholdet i klagers tilsvare ble publisert i sin helhet, med unntak av klagers forslag til overskrift: «*Fikk som fortjent*». Redaksjonen understreker at det aldri har vært Ballades hensikt å hindre klager i å fremme sitt syn på saken.

Sekretariatet har følgende kommentar angående saksbehandlingen: Både klager og innklaget har, om enn i ulik grad, anført en forvirrende behandling av saken i utvalgets møte 28.10.2014. Sekretariatet er enig i at saksbehandlingen var under pari og beklager at behandlingen ble slik. Dette er også bakgrunnen for sekretariatet ønsket å imøtekomme klageren med en ny behandling, noe utvalget også sluttet seg til i møtet 25.11.2014.

Sekretariatet vil foreslå at den opprinnelige uttalelsen endres til:

